

Program Profilaktyczno – Wychowawczy

Samorządowej Szkoły Podstawowej nr 3 im. Mikołaja Kopernika we Wrześni

na rok szkolny 2018/2019

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe, (Dz.U.z 017r. poz.59) – art. 1,3,26,84,96,98,110,125
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej (Dz. U. z 2017r. , poz.356)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach
- Statut Szkoły
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia itd.

Podstawy prawne działań wychowawczych i profilaktycznych podejmowanych w szkole:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku Dz. U. 1982 nr 35 poz. 228 o postępowaniu w sprawie nieletnich ze zmianami
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku Dz. U. 1994 nr 111 poz. 535 o ochronie zdrowia psychicznego ze zmianami
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku Dz. U. 1982 nr 35 poz. 230 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ze zmianami.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku Dz. U. 2005 nr 179 poz. 1485 o przeciwdziałaniu narkomanii za zmianami
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku Dz. U. 1996 nr 10 poz. 55 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ze zmianami
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Dz.u. 1997 nr 133 poz 883 o ochronie danych osobowych

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- Obowiązujące akty prawne
- Dotychczasowe doświadczenia szkoły
- Prowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku(diagnozy wcześniejsze wyniki egzaminów itp. W oparciu o materiały... dobra szkoła)

Uczestnicy programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu:

Rodzice:

- mają prawo do wychowania zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi;
- znają i akceptują program wychowawczy proponowany przez szkołę;
- wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach. zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa;
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą, doświadczeniem i pomocą;
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;

Wychowawcy klas:

- dbają o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie;
- wspomagają wszechstronny rozwój uczniów;
- organizują wybory do samorządu klasowego;
- zapoznają uczniów i ich rodziców (opiekunów prawnych) ze statutem i regulaminami szkolnymi;
- informują uczniów o aktualnych sprawach szkoły;
- organizują spotkania z rodzicami, prowadzą dokumentację wychowawczą, w tym opracowują i realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny;
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia;
- uczestniczą w tworzeniu i rozwijaniu tradycji szkolnych i klasowych;
- wdrażają uczniów do samokształcenia i samooceny;
- przedstawiają wychowankom społecznie aprobowane zachowania i postawy;

- dokonują kontroli ocen z zachowania i wyników w nauce;
- poznają ucznia, jego zdolności, zainteresowania i potrzeby;
- wnioskuje o objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych;
- podejmują działania w przypadku przemocy wobec uczniów, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów;
- współpracują z nauczycielami uczącymi w klasie;
- współpracują z rodzicami; włączając ich w sprawy programowo- organizacyjne klasy;
- promują osiągnięcia klasy i pojedynczych uczniów;
- współpracują z dyrekcją szkoły, pielęgniarką , doradcą zawodowym, pedagogiem;
- współpracują z instytucjami pracującymi na rzecz dzieci- policją , poradnią psychologiczno- pedagogiczną, sądami rodzinnymi, poradniami specjalistycznymi, pracodawcami;

Nauczyciele

- w procesie nauczania dbają o wszechstronny rozwój uczniów w sferze: emocjonalnej, psychicznej, fizycznej, duchowej;
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych;
- odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży podczas pobytu w szkole, podczas wyjazdów i wyjazdów szkolnych;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, informują o potrzebach związanych z problemami w nauce oraz o przejawianych zdolnościach;
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania;
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności;

- kształcą i wychowują młodzież w duchu patriotyzmu;
- reagują na przejawy nietolerancji, dyskryminacji i innych negatywnych zachowań;
- dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów;
- wspólnie z pedagogiem zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia;
- współtworzą atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencją i postawą;
- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo -profilaktycznego szkół

Uczniowie, Samorząd Uczniowski:

- współorganizują imprezy i akcje szkolne;
- znają i przestrzegają normy zachowania obowiązujące w szkole;
- akceptują innych uczniów i szanują ich prawa,
- współtworzą społeczność szkolną i wykorzystują swoje prawo do samorządności;
- kierują swym rozwojem stając się bardziej kreatywnymi i przedsiębiorczymi;
- prowadzą zdrowy tryb życia i dbają o swoje środowisko; mają szacunek do kultury, języka i tradycji narodowej;

Wstęp merytoryczny do programu

I. Czym jest działalność wychowawcza?

Działalność wychowawcza w szkole polega na: **prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia** oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na **osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:**

a) fizycznej- ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;

b) psychicznej- ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

c) społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych;

d) aksjologicznej- ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia

II. Czym jest działalność profilaktyczna?

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu:

- a) **profilaktyki uniwersalnej**- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków,
- b) **profilaktyki selektywnej**- wspieranie uczniów i wychowanków, którzy są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- c) **profilaktyki wskazującej**- wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych

Zbigniew Gaś uważa, że **profilaktyka to kompleksowa interwencja kompensująca niedostatki wychowania**, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

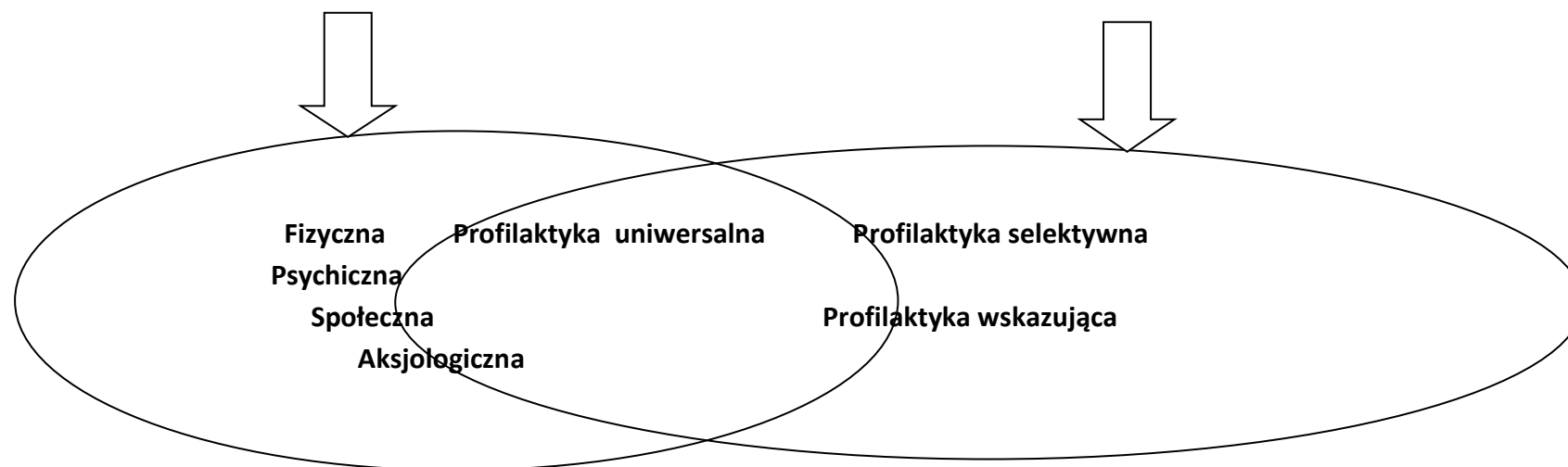
- **wspomaganie wychowanka**, budowanie odporności i konstruktywnej zaradności;
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka**, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących**, sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

III. Co łączy wychowanie i profilaktykę?

Zakresy profilaktyki i wychowania mają obszar wspólny, który stanowią działania budujące odporność na potencjalne zagrożenia (czyli profilaktyka uniwersalna) realizowana w kontekście działań wychowawczych - wartości i normy w nawiązaniu do których są prowadzone działania.

Wychowanie - sfery:

Profilaktyka

IV.Podsumowując:

CEL WYCHOWANIA: wspieranie wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie poprzez działania z zakresu profilaktyki,

CEL PROFILAKTYKI: podejmowanie interwencji kompensujących niedostatki wychowania.

Cele szczegółowe wychowania i profilaktyki:

1. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków. Zaznajamianie z zagrożeniami bezpieczeństwa i zdrowia oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie nawyków efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i w grupie rówieśniczej. Kształtowanie postaw, respektowanie norm społecznych i wychowanie do wartości.
3. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa, szanowanie dorobku narodowego przy jednoczesnym otwarciu się na wartości europejskie. Zapobieganie zachowaniom agresywnym
4. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia.
5. Wspomaganie, w miarę posiadanych zasobów, wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, w sferze emocjonalnej psychicznej, fizycznej i duchowej z uwzględnieniem jego możliwości;
6. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego. Wspieranie ucznia w procesie nabywania wiedzy, sprawności, postaw i nawyków, które zapewniają mu przygotowanie do racjonalnego i godnego życia.
6. Kształtowanie szacunku do wiedzy, w tym uświadamianie konieczności stałego rozwoju i doskonalenia się

Działania zawarte w programie wynikają z diagnozy:

- potrzeb dzieci i młodzieży z uwzględnieniem sytuacji rodzinnej
- pojawiających się problemów i trudności edukacyjnych i wychowawczych
- specyfiki środowiska lokalnego

Na diagnozę złożyły się:

- rozmowy z nauczycielami i wychowawcami klas, którzy systematycznie obserwują swoich uczniów
- sprawozdania śródroczne i roczne wychowawców klas
- wnioski z pracy pedagoga, psychologa szkolnego - dokonane na podstawie indywidualnych rozmów z uczniami, rodzicami oraz nauczycielami, rozmowy, wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
- wnioski i obserwacje pielęgniarki szkolnej, uwagi i wnioski pracowników szkoły
- wnioski wynikające ze współpracy z instytucjami: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Sąd Rejonowy III Wydział Rodziny i Nieletnich (w szczególności kuratorzy sądowi i społeczni), Ośrodek Pomocy Społecznej,
- wnioski z ewaluacji wewnątrzszkolnej, wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- wyniki obserwacji zachowań uczniów w szkole,
- propozycje nauczycieli na spotkaniach z zespołem d.s. profilaktyki

Techniki, które zostały wykorzystane do diagnozy:

- obserwacja – otwarta, systematyczna – bezpośrednia, uczestnicząca jawna
- wywiad: jawny nieformalny, jawny formalny, indywidualny, zbiorowy
- analiza dokumentów (dzienniki, opinie i orzeczenia PPP), badania ankietowe.

Sylwetka absolwenta szkoły

<p style="text-align: center;"><u>W sferze fizycznej:</u></p> <p><i>Prowadzi zdrowy styl życia: dba o odpoczynek, prawidłowe odżywianie. Jest aktywny fizycznie. Nie sięga po środki uzależniające: alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze. W sytuacjach trudnych, zagrażających zdrowiu i życiu, podejmuje konstruktywne decyzje. Prawidłowo korzysta z komputera, uwzględniając higienę korzystania z niego.</i></p>	<p style="text-align: center;"><u>W sferze społecznej:</u></p> <p><i>Wypełnia role społeczne zgodnie z wymogami i normami. Szanuje innych ludzi i ich odrębność. Prawidłowo komunikuje się z innymi. Konflikty interpersonalne rozwiązuje w sposób konstruktywny. Szanuje tradycje, uczestniczy w uroczystościach patriotycznych. Korzystając z mediów społecznościowych, przestrzega praw innych. Prawidłowo korzysta z komunikatorów. Jest gotowy do pomagania innym.</i></p>
<p style="text-align: center;"><u>W sferze psychicznej:</u></p> <p><i>Jest świadomy swoich mocnych stron. Rozpoznaje i wyraża własne emocje w sposób konstruktywny. Przejawia samokontrolę i refleksję na temat własnego postępowania. Podejmuje decyzje i bierze za nie odpowiedzialność. W sytuacjach trudnych, potrafi korzystać ze wsparcia innych .</i></p>	<p style="text-align: center;"><u>W sferze aksjologicznej:</u></p> <p><i>Jest odpowiedzialny – doprowadza do końca podjęte działania. Jest empatyczny i wrażliwy. Szanuje przyrodę i przestrzega zasad ekologii. Opiera się na przyjaźni, miłości. Pomaga innym, angażuje się w działania o charakterze wolontariatu</i></p>

I. Sfera dojrzałości fizycznej

Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze:

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none">➤ Uczniowie uczestniczą w realizacji programów o charakterze zdrowotnym. Szkoła zdobywa certyfikat „Szkoły Promującej Zdrowie”➤ Uczniowie biorą udział w lekcjach wychowania fizycznego, gdzie mają możliwość decydować o formach aktywności, które chcą rozwijać.➤ Uczestniczą w zawodach sportowych osiągając wysokie wyniki na różnorodnych szczeblach.➤ Szkoła posiada absolwentów o światowych sukcesach sportowych➤ Zaplecze sportowe szkoły zostało poszerzone o drugą salę gimnastyczną.➤ Uczniowie z przewlekłymi chorobami są otoczeni odpowiednią pomocą i wsparciem psychologicznym. Umożliwia się im edukację w formie zajęć indywidualnych.➤ Szkoła diagnozuje sytuację zdrowotną: rozpoznawane są zaburzenia jedzenia, emocjonalne. Informuje się o tym rodziców i kieruje do pomocy specjalistycznej➤ Szkoła organizuje spotkania ze specjalistami z zakresu zdrowia (zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli)➤ Szkoła współpracuje z instytucjami, promującymi zachowania prozdrowotne i zapobiegające zachowaniom ryzykownym: narkotyki, dopalacze (KPP, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sanepid, PCK)➤ Szkoła organizuje alternatywne formy spędzania wolnego czasu: kółka zainteresowań, wyjazdy, seanse filmowe	<ul style="list-style-type: none">➤ Są uczniowie, którzy sięgają po papierosy, alkohol➤ Są uczniowie, którzy zmagają się z zaburzeniami odżywiania – nadwaga, nieprawidłowe odchudzanie➤ Spory odsetek uczniów nieprawidłowo korzysta z komputera – zbyt długo

Cel główny: Zdobyć przez uczniów wiedzy i umiejętności, pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazującej
1. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie potrzeb rozwojowych i bezpieczeństwa uczniów.	- Rady szkoleniowe w ramach WDN –u - Studia podyplomowe, warsztaty, kursy	Nauczyciele Dyrektor szkoły	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna PCK, Kuratorium Oświaty, Pełnomocnik ds Profilaktyki na terenie gminy Września Inni specjaliści	Warsztaty i szkolenia Spotkania zespołów klasowych	Warsztaty i szkolenia Zapraszanie specjalistów na spotkania zespołów klasowych
2. Rozwijanie u uczniów umiejętności dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo	Realizowanie programów: Moje dziecko idzie do szkoły Pogadanki z uczniami, dotyczące bezpieczeństwa: zabawy, drogi do i ze szkoły, nie kontaktowanie się z obcymi, udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej Profilaktyka HIV/AIDS Realizacja programu „Domowi detektywi”	Wychowawcy, nauczyciele przyrody, biologii, edukacji dla bezpieczeństwa Uczniowie klas: SSP, i III G Uczniowie klasy V	Dzielnicowy, Funkcjonariusze KPP, przedstawiciele PCK, pracownicy Straży Pożarnej, OSP Marzenin SANEPID Pełnomocnik ds Profilaktyki na terenie gminy Września	Analiza przypadków niezachowywania bezpieczeństwa przez uczniów, określenie konsekwencji, informowanie rodziców	Udzielanie rodzicom informacji o możliwościach szkoły w zakr. pomocy w zapewn. bezp. (świetlica, zaj. pozalekc.)

3. Uświadomienie skutków zdrowotnych, prawnych, emocjonalnych i społecznych stosowania środków uzależniających.	<p>Realizacja programu: Czyste powietrze wokół nas Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu Profilaktyka substancji tj. dopalacze: Wiem nie biorę- jestem bezpieczny.</p> <p>Udzielanie informacji w trakcie lekcji biologii, przyrody, godzin wychowawczych, edukacji dla bezpieczeństwa</p>	<p>Uczniowie oddziału 0 i klasy I i ich rodzice Uczniowie klas IV – VII, VIII SP i III G</p> <p>Uczniowie klasy VII, III G</p> <p>Uczniowie klas IV – III G</p>	<p>Specjaliści z Bielsko – Białej Pedagog, psycholog, pracownik PPP, Funkcjonariusz KPP</p>	<p>Stosowanie kontraktu profilaktycznego Zajęcia wspierające dla uczniów z psychologiem, bądź pedagogiem</p>	<p>Udzielanie rodzicom informacji o możliwościach terapii i motywowanie do korzystania ze wsparcia</p>
4. Uświadomienie jak prawidłowo korzystać z mediów i technologii informatycznej.	<p>Pogadanki uświadamiające podczas godzin wychowawczych, lekcji informatyki i lekcji, gdzie korzysta się z komputera Przygotowanie gazetek szkolnych dot. zagrożeń związanych z Internetem Spotkania z policjantem „Dwie strony sieci”</p>	<p>Wszyscy uczniowie /wychowawcy pedagog, psycholog</p> <p>IV-III G</p>	<p>Funkcjonariusz KPP</p>	<p>Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowania szkodliwego stosowania komputera, Internetu</p>	<p>Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy prawnej w sytuacji stwierdzonych zagrożeń</p>
5. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią	<p>Przestrzeganie zasad BHP Zgłaszanie sytuacji zagrażających zdrowiu: usterki Konstruowanie i przestrzeganie regulaminów wyjazdów, wycieczek, rajdów rowerowych</p>	<p>Uczniowie, rodzice/ Dyrektor szkoły, Wychowawcy, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkoły, psycholog, pedagog</p>	<p>Dzielnicy Funkcjonariusze KPP Pracownicy OPS Kuratorzy sądowi i społeczni Asystent rodziny Sąd</p>	<p>Stosowanie interwencji kryzysowej w przyp. zdiag. zagrożeń Procedura Niebieskiej Karty -przemocy w rodzinie</p>	<p>Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy prawnej w sytuacji stwierdzonych zagrożeń poza terenem szkoły</p>

6.Promowanie sportu i rekreacji, jako zdrowych sposobów spędzania czasu wolnego	Realizacja programu: Trzymaj Formę Angażowanie uczniów i ich rodziców w przedsięwzięcia sportowe: zawody, rajdy Zapraszanie na spotkania Ludzi z Pasją	Uczniowie klas V i VI, III G Uczniowie całej szkoły	Zaproszeni goście w ramach spotkań Ludzie z pasją	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowanych zagrożeń	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zagrożeń
7.Promowanie prawidłowego żywienia	Realizacja programu: Trzymaj Formę Informacje podczas godzin wychowawczych, techniki, biologii, przyrody	Uczniowie klas V i VI, III G	Pielęgniarka szkolna, lekarz rodzinny - bilanse	Stosowanie interwencji kryzysowej w przypadku zdiagnozowanych zaburzeń odżywiania	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zaburzeń odżywiania
8.Edukowanie rodziców w zakresie zdrowego stylu życia dzieci , w tym zagrożeń Internetu	Diagnoza świadomości i kontroli rodziców w obszarze korzystania przez dzieci z Internetu i komputera Edukowanie rodziców na temat zagrożeń w sieci i niewłaściwego korzystania z komputera i Internetu „Dwie strony sieci”	Rodzice uczniów klas ISP- III G Rodzice uczniów klas I SP – III Gimnazjum	Funkcjonariusz KPP Pracownik PPP	Udzielanie wsparcia rodzicom, których dzieci niewłaściwie korzystają z komputera i Internetu	Zobowiązanie rodziców do poszukiwania pomocy w sytuacji stwierdzonych zagrożeń związanych z użytkowaniem komputera i Internetu

II. Sfera dojrzałości psychicznej

Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none">➤ Uczniowie w większości są świadomi swoich mocnych stron➤ Uczniom udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna➤ Kształtowane są kompetencje kluczowe➤ Uczniowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań poprzez udział w kołach zainteresowań➤ Podczas zajęć uczy się dzieci rozpoznawania emocji i wyrażania ich w konstruktywny sposób➤ W sytuacjach trudnych i konfliktowych uczniowie w większości przejawiają refleksje i wprowadzają zmiany do swojego postępowania➤ W szkole dokonuje się diagnozy zaburzeń w funkcjonowaniu i udziela wsparcia uczniom i ich rodzicom➤ Uczniowie w większości świadomie podejmują decyzję o wyborze szkoły ponadgimnazjalnej➤ Uczniowie w sytuacjach trudnych zwracają się o pomoc do osób dorosłych	<ul style="list-style-type: none">➤ W sytuacjach trudnych niektórzy z uczniów reagują impulsywnie➤ Zdarzają się sytuacje, w których uczniowie unikają obecność i w szkole i na lekcjach – epizody wagarowania➤ W poprzednich latach zdarzyły się przypadki agresji➤ W sytuacjach trudnych niektórzy uczniowie rezygnują ze wsparcia dorosłych na rzecz grupy rówieśniczej

Cel główny: Zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej , ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności.

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki wskazującej	Zadania profilaktyki selektywnej
1. Diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów.	Analiza postępów edukacyjnych uczniów Analiza frekwencji uczniów	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Poradnia PPP, inne poradnie specjalistyczne	Specjalistyczne diagnozy w PPP	Motywowanie rodziców do dokonywania diagnoz specjalistycznych.
2.Udzielanie odpowiedniego wsparcia edukacyjnego (w tym dla uczniów zdolnych)	Organizowanie odpowiednich form pomocy psychologiczno - pedagogicznej	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Poradnia PPP, inne poradnie specjalistyczne	Specjalistyczne diagnozy w PPP	IPETY Rozwijanie uzdolnień
3.Pomoc w rozpoznawaniu mocnych str. uczniów. Kształtowanie kompetencji kluczowych	Stała obserwacja uczniów, analiza ich potencjału. Angażowanie uczniów do udziału w kołach zainteresowań, rozwijanie samodzielności, inicjatywności, kreatywności	Uczniowie i rodzice/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog, dyrektor	Pracownicy PPP Rodzice uczniów	Motywowanie uczniów do konkursów na szczeblu szkolnym	Motywowanie uczniów do konkursów na szczeblach pozaszkolnym
4.Informowanie, jak radzić sobie ze stresem i napięciem	Pogadanki i warsztaty dla uczniów podczas godzin wychowawczych, lekcji biologii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa Informowanie o istniejących formach pomocy	Uczniowie klas IV – III G Uczniowie całej szkoły	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów w trudnej sytuacji szkolnej i pozaszkolnej wsparciem i odpowiednimi zajęciami	Motywowanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra

5. Pomoc w rozpoznawaniu emocji i konstruktywnym radzeniu sobie z nimi	Pogadanki i warsztaty dla uczniów podczas godzin wychowawczych, lekcji biologii, przyrody, edukacji dla bezpieczeństwa Informowanie o istniejących formach pomocy na terenie szkoły	Uczniowie całej szkoły	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów w trudnej sytuacji szkolnej i pozaszkolnej (rozwód, sytuacje losowe itp.) wspieraniem i odpowiednimi zajęciami	Motywowanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra
6. Kształtowanie pozytywnej samooceny uczniów	Rozpoznawanie potencjału i mocnych stron uczniów Nagradzanie uczniów za osiągnięcia edukacyjne, sportowe, artystyczne Wzmacnianie pozytywnych zachowań – udzielanie pochwał	Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciele	Pedagog, psycholog	Objęcie uczniów z zaniżoną samooceną odpowiednim wsparciem. Dokonywanie źródeł powstawania niskiej samooceny	Motywowanie rodziców do korzystania z pomocy specjalistycznej np. lekarz psychiatra
7. Pomoc w podejmowaniu decyzji	Wdrażanie uczniów do rozpoznawania predyspozycji zawodowych-zainteresowań, możliwości	Uczniowie klas SSP, III G.	Pedagog, psycholog	Zajęcia indywidualne z uczniami potrzebującymi wsparcia w podejmowaniu decyzji	Zachęcanie rodziców do korzystania z wsparcia doradcy zawodowego
8. Edukowanie rodziców w zakresie wspierania dzieci- Akademia Rodzica	Prelekcje dotyczące wspierania dziecka w nauce, właściwej komunikacji, efektywnych metod wychowawczych	Rodzice uczniów klas: SSP – III G	Pedagog, psycholog Zaproszeni specjaliści	Organizowanie dla rodziców wsparcia indywidualnego	Włączenie instytucji zajmujących się rodziną: PCPR, OPS, Sąd Rodzinny i Nieletnich

III. Sfera dojrzałości społecznej

Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none">➤ Większość uczniów przestrzega wymagań i norm szkolnych➤ Większość uczniów ma postawę szacunku dla innych➤ Większość uczniów prawidłowo komunikuje się z dorosłymi i rówieśnikami➤ Uczniowie chętnie angażują się w działania o charakterze pomocy innym	<ul style="list-style-type: none">➤ Zdarzają się przypadki niewłaściwego korzystania z Internetu – formy cyberprzemocy➤ W sytuacjach konfliktu dochodzi do agresji fizycznej i słownej➤ Odsetek uczniów łamie przyjęte zasady zachowania

Cel główny: Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy/ odpowiedzialni	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazującej
<p>1. Kształtowanie postaw patriotycznych</p> <p>Obchody 100 lecia odzyskania niepodległości</p>	<p>Kształtowanie poczucia wspólnoty i dumy narodowej.</p> <p>Organizowanie akademii z okazji świąt narodowych</p> <p>Aktywizowanie uczniów do aktywnego udziału w akademiach</p> <p>Dbłość o uroczysty i odświętny ubiór uczniów podczas akademii</p> <p>Reprezentowanie szkoły poprzez udział Pocztu Sztandarowego w uroczystościach pozaszkolnych</p>	<p>Uczniowie całej szkoły</p>	<p>Organy władzy lokalnej, proboszcz</p>	<p>Zachęcanie uczniów do obchodzenia świąt narodowych, wzbudzanie dumy narodowej, poczucia wspólnoty.</p>	<p>Szukanie przyczyn braku aktywności.</p> <p>W sytuacjach łamania prawa stosowanie procedur kryzysowych.</p>
<p>2. Uświadamianie uczniom ich praw i obowiązków.</p> <p>Tworzenie wspierającego środowiska w szkole.</p>	<p>Tworzenie prawidłowych relacji nauczycieli z uczniami i ich rodzicami – pogadanki i zajęcia tematyczne podczas lekcji wychowawczych, zebrań z rodzicami</p> <p>Tworzenie prawidłowych relacji pomiędzy uczniami – zapobieganie stygmatyzacji i odrzuceniu.</p>	<p>Rodzice, uczniowie/ Nauczyciele Wychowawcy</p>	<p>Specjaliści PPP Funkcjonariusze KPP</p>	<p>Interwencje profilaktyczne: zajęcia dla uczniów przejawiających agresję</p>	<p>Kierowanie spraw do sądu w sytuacjach przemocy</p>

3. Wzmacnianie więzi ze szkołą. Aktywizowanie uczniów do włączania się w działania grupy rówieśniczej	Organizowanie zajęć integrujących klasę Wzmacnianie poprzez pochwały działalności na rzecz klasy i szkoły	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Rodzice	Opracowywanie przez zespół klasowy metod aktywizujących uczniów do włączania się w życie klasy	Indywidualne określanie źródeł niechęci do udziału w życiu szkoły i klasy
4. Kształtowanie umiejętności efektywnej komunikacji., rozwijanie kompetencji cyfrowych, zapobieganie cyberprzemocy	Zajęcia związane z komunikacją interpersonalną Zajęcia zapobiegające niewłaściwym zachowaniom w sieci	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele,	Psycholog, pedagog	Oddziaływanie na grupę, w której dochodzi do izolowania jej członków	Stosowanie procedur kryzysowych w zależności od okoliczności i sytuacji wymagającej interwencji – zatrzymanie przemocy
5. Wzmacnianie i wdrażanie do przestrzegania norm i zachowań społecznie pożądanych; rozwijanie samodzielności, kreatywności i innowacyjności	Ustalenie jasnych i jednolitych norm i reguł postępowania na terenie klasy i szkoły (zapoznanie uczniów z WSO i Statutu szkoły, swoich praw i obowiązków jako uczeń) Zapoznanie uczniów z Prawami Dziecka	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	Edukatorzy z Centrum Bielsko – Biała Pracownicy PPP Funkcjonariusze KPP Dzielnicowy	Oddziaływanie na osoby, które łamią normy społeczne.	Stosowanie procedur kryzysowych w zależn. od okoliczności i sytuacji wymagającej interwencji
6. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym	Wyjścia , na miejskie uroczystości patriotyczne (z pocztym sztandarowym), do biblioteki miejskiej, do domu kultury. Udział w imprezach na terenie miasta	Uczniowie/ wychowawcy, nauczyciele, rodzice	dyrektor szkoły	Zachęcanie do jak najliczniejszego udziału, propagowanie	Stosowanie procedur kryzysowych w zależn. od okoliczności i sytuacji wymagającej interwencji

IV. Sfera dojrzałości duchowej/aksjologicznej
Analiza dotychczasowych działań szkoły w tej sferze

Mocne strony:	Słabe strony:
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uczniowie angażują się w działalność o charakterze wolontariatu, chętnie pomagają innym ➤ Dla większości uczniów ważną wartością jest: miłość, przyjaźń, szacunek dla innych ➤ Uczniowie angażują się w uroczyste obchodzenie świąt państwowych ➤ W szkole nawiązuje się do tradycji ➤ Uczniowie są zaangażowani w wydarzenia kulturalne: wyjazdy do kina, teatru, muzeów ➤ Większość uczniów przestrzega zasad ekologii, dbałości o przyrodę ➤ Szkoła rozwija postawę wytrwałości organizując spotkania „Ludzi z Pasją” 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Niektórzy uczniowie przejawiają nieakceptację inności, niską tolerancję dla odmienności ➤ Zdarzali się uczniowie dopuszczający się w poprzednich latach kradzieży, dewastacji mienia ➤ Odsetek uczniów przejawia tendencję do rezygnacji z wysiłku w przypadku napotkania trudności

Cel główny: **Kształtowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenianie poczucia sensu istnienia**

Cele szczegółowe	Zadania wychowawcze/profilaktyka uniwersalna	Odbiorcy	Współpracujący	Zadania profilaktyki selektywnej	Zadania profilaktyki wskazującej
1. Rozwijanie i wzmacnianie postaw: wytrwałości, i uczciwości	<p>Tworzenie zadań długofalowych/projektów</p> <p>Powierzanie uczniom samodzielnych zadań, motywowanie do ich realizacji</p> <p>Tworzenie zadań wymagających konstruktywnej rywalizacji</p> <p>Inicjowanie rozmów dotyczących wartości tj. wytrwałość, wiarygodność i uczciwość.</p> <p>Nagradzanie pożądanego postaw i zachowań</p> <p>Podsumowywanie efektów zadań</p> <p>Nagradzanie włożonego wysiłku, systematyczności</p> <p>Nagradzanie działań samodzielnych</p> <p>Organizowanie konkursów, zawodów</p> <p>Organizowanie spotkań Ludzie z pasją</p> <p>Umożliwienie uczniom dzielenia się własnymi przemyśleniami dotyczącymi wytrwałości,</p>	Uczniowie całej szkoły	Zaproszeni goście	<p>Przeprowadzanie rozmów w sytuacjach, kiedy uczeń nie chce angażować się w inicjatywę.</p> <p>Poszukiwanie źródeł oporu.</p> <p>Stosowanie kar statutowych w sytuacjach oszukiwania, rozmowy z rodzicami</p>	<p>W sytuacjach łamania prawa stosowanie procedur kryzysowych.</p> <p>Motywowanie rodziców do poszukiwania wsparcia specjalistycznego.</p> <p>Diagnostowanie dysfunkcji</p>

	<p>wiarygodności i uczciwości w oparciu o prezentowanie własnych idoli. Wykorzystywanie sytuacji klasowych do kształtowania uczciwości – tworzenie norm negujących „ściąganie, odpisywanie</p>				
<p>2.Kształtowanie i wspomaganie aktywności kulturalnej.</p>	<p>Organizowanie wyjazdów, wyjazdów do kina, teatru, opery, muzeów Zachęcanie do uczestnictwa w konkursach szkolnych i międzyszkolnych o charakterze artystycznym Organizowanie na terenie szkoły przedstawień teatralnych, występów kabaretowych Poszerzenie form aktywności biblioteki szkolnej. Promowanie czytelnictwa.</p>	<p>Uczniowie całej szkoły</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, władze lokalne</p>	<p>Przeprowadzanie rozmów w sytuacjach, kiedy uczeń nie chce angażować się w działalność. Poszukiwanie źródeł oporu. rozmowy z rodzicami</p>	<p>Motywowanie rodziców do angażowania dziecka w wydarzenia kulturalne</p>
<p>3.Kształtowanie postaw proekologicznych</p>	<p>Organizacja „Sprzątanie Świata” Uczestnictwo w segregacji odpadów, produktów wtórnych Aktywizowanie do udziału w konkursach o tematyce proekologicznej Zachęcanie do dbałości o czystość najbliższego otoczenia</p>	<p>Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciel biologii, przyrody</p>	<p>SANEPID</p>		

<p>4. Wdrażanie uczniów do pomocy na rzecz innych osób /wrażliwość, empatia/</p>	<p>Uwrażliwianie na potrzeby drugiego człowieka, reagowania na krzywdę Tworzenie zespołów pomocy koleżeńskiej Rozbudzanie szacunku dla godności każdego człowieka Nauka cierpliwości i wyrozumiałości wobec starszych i niepełnosprawnych Uczestnictwo w akcjach charytatywnych Działalność na rzecz WOŚP Rozwój działań o charakterze wolontariatu</p>	<p>Uczniowie całej szkoły/ wychowawcy, nauczyciele religii, wychowania do życia w rodzinie, na każdej lekcji</p>	<p>Rodzice</p>	<p>Stosowanie kar statutowych w sytuacjach krzywdzenia innych. Kontrakty profilaktyczne</p>	
<p>5. Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku do innych osób</p>	<p>Wyrabianie postawy tolerancji dla ludzi innych ras, kultur i religii Uwrażliwianie na prawo do autonomii i inności drugiego człowieka Wdrażanie do akceptowania odmienności poglądów, upodobań innych osób Poznawanie tradycji odmiennych kultur Podejmowanie tematyki odmienności Wykorzystywanie konfliktów i nieporozumień klasowych jako pretekstu do podjęcia tematu odmienności</p>	<p>Uczniowie całej szkoły/ Wychowawcy, wszyscy nauczyciele</p>	<p>Zaproszeni goście Dzielnicowy Funkcjonariusz KPP Pracownik PPP</p>	<p>Kontrakty profilaktyczne. Poszukiwania źródeł oporu grupy/ jednostki do akceptacji inności</p>	<p>W sytuacji przemocy podejmowanie działań zawartych w procedurach kryzysowych, stosowanie kar statutowych</p>

EWALUACJA

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Zadaniem zatem będzie kontrolowanie przebiegu procesu, jak i sprawdzenie osiągniętych wyników. W tym celu na początku roku szkolnego i w trakcie jego trwania należy przeprowadzić wśród uczniów, rodziców i nauczycieli ankiety, a uzyskane informacje służyć będą do modyfikacji programu.

Narzędzia ewaluacji:

- Ankieta skierowana do nauczycieli, której celem będzie uzyskanie informacji na temat realizacji Programu Wychowawczo- Profilaktycznego;
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca w ich ocenie pracy wychowawców, ze wskazaniem do dalszej pracy i arkusz pozwalający stworzyć sylwetkę absolwenta szkoły;
- Ankieta skierowana do uczniów;
- Analiza dokumentów szkoły;
- Obserwacje;
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami